

İKV BİLGİ NOTU

“AVRUPA’DA DİJİTALLEŞME” 2024 RAPORU

Sema Nur Yeni yıldız, İKV Uzmanı

Avrupa Komisyonu, 24 Mayıs 2024 tarihinde, Avrupa vatandaşlarının ve işletmelerinin dijital teknolojileri kullanma biçimlerine ilişkin istatistikleri yayımladı. Veriler, 15-74 yaş arası kişilere -istihdamdaki bilgi ve işlem teknoloji (BİT) sektöründe çalışan kişiler hariç- UNESCO, OECD ve Eurostat tarafından yapılan anketler ışığında geliştirildi.

Dijital Beceriler

Avrupa’da Dijitalleşme 2024 Raporu’na göre, AB vatandaşlarının %44’ü temel dijital becerilere sahip değil. 2023 Raporu’na göre bu oran %46 idi ve AB’nin bir yılda %2’lik bir gelişim gösterdiği görülüyor. Oysa AB’nin, 2030 yılına kadar tüm yetişkinlerin %80’inin temel dijital becerilere sahip olmasını hedeflediği göz önüne alındığında, bu hedefe ulaşması için daha fazla çaba sarfetmesi gerektiği ortada. Dijital beceriler konusunda Hollanda (%82,7), Finlandiya (%80), Norveç (%81,1) ve İsviçre (%77,5) ile ilk dört sırayı paylaşıyor. Romanya (%27,7), Bulgaristan (%35,5), Polonya (%44,3) ve Letonya (%45,3) son sıralarda yer alıyor. AB ortalamasının %55,6 olduğu raporda belirtilirken, dijital beceriler konusunda üye ülkeler arasında farklılıklar bulunuyor.

Rapora göre BİT uzmanları, AB’deki istihdamın yalnızca %5’ini oluşturuyor ve her ne kadar BİT uzmanlarının istihdamdaki payı son 10 yılda artsa da bu artış 2013’ten 2024’e kadar %1,5 ile sınırlı kaldı. AB’nin 2030’a kadar -kadın ve erkekler arasında dengeli bir dağılım gözeterek- 20 milyon BİT uzmanı istihdam etme hedefi göz önüne alındığında, bu hedefin oldukça gerisinde kaldığı görülüyor.

İşletmelerdeki Dijital Teknoloji Durumu

AB, 2030 yılına kadar işletmelerin dijital dönüşümü için kendisine iki ana hedef belirlemişti: AB’deki KOBİ’lerin %90’ından fazlasının en azından temel bir dijital yoğunluk seviyesine ulaşması ve AB işletmelerinin %75’inin bulut bilişim, büyük veri ve yapay zekâ gibi teknolojileri veya teknoloji hizmetlerini kullanması. Rapor, AB KOBİ’lerinin yaklaşık %60’ının, tüm AB işletmelerinin ise %59’unun temel dijital yoğunluk seviyesine ulaştığı belirtiliyor. Büyük işletmelerin çok yüksek (%26) ve yüksek dijital yoğunlukta (%42) daha büyük bir paya sahip olduğu belirtilirken, KOBİ’lerin çoğunun düşük (%34) veya çok düşük (%42) dijital yoğunluğa sahip olduğu vurgulanıyor. Rapor, KOBİ’lerin sadece %4’ünün çok yüksek düzeyde ve yaklaşık %20’sinin de yüksek düzeyde dijital yoğunluğa sahip olduğu da ekleniyor.

E-Devlet

2030 yılı dijital hedeflerinde AB, vatandaşların ve işletmelerin tüm önemli kamu hizmetlerini tamamen çevrim içi hâle getirmeyi hedefliyor. Ancak verilere bakıldığında, AB vatandaşlarının yalnızca %45'inin çevrim içi kamu hizmetlerini (e-devlet) kullandığı görülüyor. Bu oranın, dijital becerilerle ve yaş grubuyla ilgili olduğu da raporda ifade ediliyor. 65 yaş üstü AB vatandaşlarının sadece %36'sının e-devlet hizmetleri kullandığı vurgulanırken, 25-64 yaş arası gruptaki kişilerin (%40) daha fazla e-devlet hizmetleri kullandığı belirtiliyor. Ayrıca e-devlet hizmetlerinin ülkeler arasında da önemli farklılıklar gösterdiği vurgulanıyor. Finlandiya (%83), Danimarka (%73) ve İsveç'in (%71) başı çektiği 16 AB ülkesinde, insanların %50'sinden fazlasının bilgi almak için e-devlet hizmetlerini kullandığı görülüyor.

Çevrim İçi Vatandaşlar

Rapor, AB vatandaşlarının %91'inin çevrim içi faaliyette bulunduğuna dikkat çekiyor. Çevrim içi faaliyetlerin çeşitliliğine bakıldığında:

- %75'i çevrim içi uygulamalarla iletişim kurmak,
- %70'i mal ve hizmetlerle ilgili bilgi bulmak,
- %70'i çevrim içi haberleri takip etmek,
- %70'i bankacılık faaliyetlerini yürütmek,
- %65'i sosyal ağlara katılmak,
- %62'si çevrim içi sağlık bilgisi aramak için faaliyetlerde bulunduğunu ifade ediyor.

Çevrim İçi İşletmeler

Rapora göre, AB işletmelerinin çevrim içi aktivitesi giderek artıyor. Bu artışta, işletmelerin %94'ünün geniş bant internet bağlantısına sahip olması etkili oluyor. AB işletmelerinin COVID-19 sonrasında daha fazla sosyal medya kullandığı (%61) ve çevrim içi toplantı (%50) düzenlediği belirtiliyor. Halihazırda AB'deki işletmelerin %23'ünün e-ticaret yaptığı, bu oranın 2013 yılında %16 olduğu göz önüne alındığında, AB işletmelerinin mal ve hizmetlerini müşterilere ulaştırmak için hâlâ geleneksel satış kanallarını kullandığı görülüyor. Verilere ve işletmelerin büyüklüğüne bakıldığında, e-ticaret yapan büyük işletmelerin payının (%46) KOBİ'lerden (%22) önemli ölçüde daha yüksek olduğu vurgulanıyor.